

Mouvement Mondial des Mères Europe
Make Mothers Matter Europe

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ

O čo žiadajú európske matky

Brusel, 3. mája 2011 - Európska delegácia Svetového hnutia matiek (MMEurope), mimovládna organizácia založená v Bruseli, predkladá výsledky výskumu « Postavenie matiek v Európe ». Na základe dotazníkov od viac ako 11.000 matiek zo 16 európskych krajín prieskum poukazuje na to, ktoré skutočnosti života rodín sú znepokojujúce, aké sú priority a ťažkosti matiek a aké odporúčania navrhujú politickým činiteľom v záujme rodiny.

Záver širokého prieskumu zhrňajú, « **O čo žiadajú európske matky** ». Niekoľko podstatných prvkov :

1. Stať sa matkou je takou zmenou v rebríčku životných preferencií, že **matky si želajú, aby mohli hovoriť samé za seba** ako matky.
2. Výskum poukazuje na **veľmi významnú názorovú zhodu matiek Európy** od Londýna po Budapešť, od Štokholmu po Madrid!
3. Protiklad medzi « matkou v domácnosti » a « matkou, ktorej práca je platená », je už prekonaný. Ide o tú istú ženu, ktorá **si želá byť aktívnou zároveň na trhu práce A mať i čas na svoje deti**.

1. Matky chcú hovoriť vo vlastnom mene, samé za seba.

Hoci reprezentujú **76% žien nad 18 rokov v Európe**¹, len zriedkakedy bývajú uznané vládami za hovorkyne svojej skupiny s vlastnými a zreteľne vymedzenými požiadavkami, ako aj s osobitnou úlohou a identitou. Ešte zriedkavejšie majú príležitosť hovoriť o svojich prioritách a závažných politických témach, ktoré majú priamy dosah na ne i na ich rodiny.

Výskum MMEurope dal európskym matkám možnosť vyjadriť sa. Zodpovedali tisícky matiek a ich hlas je zreteľne počuť v celej dlhej správe. Bohaté posolstvá vyzývajú zamyslieť sa a šíriť tieto myšlienky po celej Európe. Žiadajú od európskych politikov, aby sa vyjadrili, ktorým smerom sa bude v budúcnosti uberať dialóg s matkami. Kladú pred vlády požiadavku, aby pri utváraní sociálnej politiky brali do úvahy názory matiek a vydávali priaznivé politické rozhodnutia pre rodičov², pre deti i celú spoločnosť.

2. Názorová zhoda v troch hlavných okruhoch :

Čas: respondentky, ktoré sa na výskume zúčastnili, žiadajú vlády, aby prijali také opatrenia, ktoré im zaistia rovnováhu medzi profesionálnou a rodinnou prácou a pomôžu zvládať ju tak, že

- ❖ na prvé miesto dajú čas potrebný na starostlivosť o deti (najsamprv o tie, ktoré sú ešte doma);
- ❖ navrhnú prispôsobivé riešenia opatery detí vrátane opatrovania v podnikoch a na miestach, kde matky pracujú ;
- ❖ umožnia väčšiu pohyblivosť pracovného času, ktorý bude zladený s rozvrhom vyučovania a s obdobiami prázdnin detí;
- ❖ navrhnú viac možností práce na čiastočný úväzok;
- ❖ budú vyzdvihovať ústretové podniky voči rodinám « family friendly »;
- ❖ predĺžia trvanie materskej dovolenky.

Výber: Matky, ktoré zodpovedali na otázky, žiadajú, aby bola ich rodičovská práca v domácnosti oficiálne viac ocenená, aby sa mohli o deti starať na plný alebo čiastočný úväzok. Želali by si väčšiu podporu a možnosť takej

---

¹ Zdroj Eurofound

² Aplikovateľné aj na otcov. SHM podporuje aktívnu účasť otcov v starostlivosti o deti a o ich výchovu.

voľby, ktorá by bola ekonomicky prijateľná, vrátane rozhodnutia medzi umiestnením dieťaťa v zariadení alebo v rodine.

Ocenenie: matky žiadajú, aby sa uznala dôležitosť práce vykonanej rodinou a úloha matky aj otca, ktorí sa o dieťa starajú a vychovávajú ho. Žiadajú, aby rodiny boli uznané za prvoradý zdroj pre celú spoločnosť i za základ spoločenskej súdržnosti. Výchovou detí matky a otcovia pripravujú budúcnosť celej spoločnosti.

Posolstvo matiek zákonodarcom:

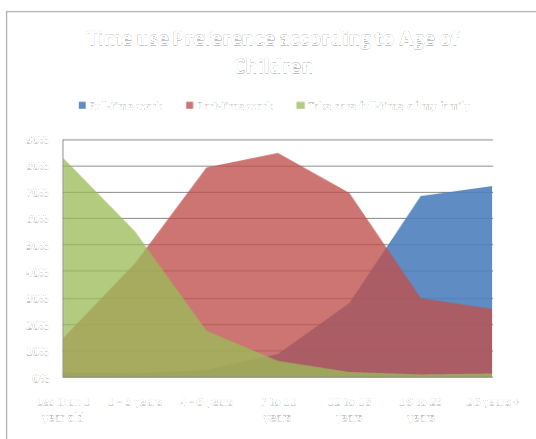
V poslednej časti výskumu mali matky možnosť napísať politickým činiteľom posolstvo a zdôrazniť, aké sú ich potreby a odporúčania. Signifikantná väčšina matiek – viac ako 72% - teda viac ako 7. 500 respondentiek si našla čas toto posolstvo napísať. Vyjadrenia reprezentujú stanoviská a obavy matiek Európy. Posolstvá sú jednoznačné a veľmi rovnaké. Niekoľko príkladov :

“Hoci demografické krivky dokazujú, že budúcnosť v značnej miere závisí od nášho potomstva, mať deti mi naháňa strach, ako by to bol dáky trest. Dnes umožním narodiť sa deťom, ktoré musia vychovávať iní. Materská dovolenka je príkrátka a miesta v jasliach sú často nedostupné. Rozvrh práce a školských povinností nie je zosúladený. A čo robiť s deťmi počas prázdnin, keď rodičia pracujú? Udeľte matkám rozumný štatút, aby ženy, ktoré si zvolia materstvo, nemuseli trpieť nadmernou únavou, preťažením a chudobou. “

“Včleniť neplatenú rodinnú prácu do hrubého domáceho produktu. “Výchova je tá najlepšia možná investícia”. “Poskytnite skutočnú finančnú pomoc rodičom, aby mohli tráviť čas so svojimi deťmi”; “Duševná rovnováha je základom pre budúce generácie.”. “Uznajte, že sme matky, ženy, služobné, psychologičky - 15 hodín denne”. “Nepodpiľujte pod sebou konár, na ktorom sedíte”. “Pomôžte, aby sa otcovia stali zodpovednejšími sa chod domácnosti”. “Ženy sa približujú rovnosti mužom v práci, keď však prídu domov, začína im ďalší pracovný deň”. “Umožnite rodičom mať obdobia bez práce takým spôsobom, aby tým neutrpela ich životná úroveň”. “Rodina je jednotka ekonomickej produkcie v spoločnosti”. “Budte humánnejší a reálni, pokiaľ ide ľudskú prácu”. “Umožnite nám rozvoj sebadôvery ”. “Rodina je nosný pilier spoločnosti, chráňte ju”. “Prenášať starostlivosť o deti na iných je pomocou, je to však užitočné len z krátkodobej perspektívy”. “Umožnite, aby bola práca na polovičný úväzok novým spôsobom života žien – a to bez penále”. “Umožnite tým, ktorí nemajú záväzky, byť na materskej dovolenke – ponúknite im primeranú finančnú odmenu”. “REŠPEKTUJTE matky “.

3. Zosúladenie medzi « matkami, ktorých práca je platená » a « matkami v domácnosti »

1. Protiklad medzi « matkou v domácnosti » a « matkou, ktorá pracuje », je už prekonaná. Veľká väčšina matiek **si želá oboje, môcť byť aktívnymi na trhu práce, aj mať čas na deti**, a to predovšetkým v predškolskom veku.

2. Preferencie matiek v časovom rozvrhu sa viažu na vek ich detí (tabuľka B). Keď sú deti v predškolskom veku, veľká väčšina matiek dáva prednosť starostlivosti o deti na plný úväzok. Keď sú deti v školskom veku, (6 až 8 rok), matky dávajú prednosť práci na čiastočný úväzok. Keď majú deti viac ako 18 rokov, želajú si pracovať na plný úväzok.
3. Dôležitým faktorom v rozvrhu matiek je počet detí v rodine. Želajú si mať **dve či tri deti** najmenej.

4. Matky v celej Európe vyjadrujú tie isté priority, pokiaľ ide o dobro rodiny: Zdôrazňujú potrebu **zdravých vzťahov** (bez násilia) a potrebu **mať čas** na potreby rodiny.
5. Matky vyjadrujú pocity frustrácie, pretože spoločnosťou nie sú uznávané za **špecifickú skupinu**, ktorá sa odlišuje od žien vo všeobecnosti – a ktorá má rozdielnu zodpovednosť i potreby.
6. Výskum poukazuje na skutočnosť, že matky sa považujú za dôležitý faktor **sociálnej súdržnosti**.

Metodológia

Výskum sa konal v rámci partnerstva MMMEurope v projekte 7. rámcového programu Európskej komisie: « Family Platform » . (www.familyplatform.org). MMMEurope malo okrem iných úloh vypracovať správu « Postavenie matiek v Európe 2010 », kritickú analýzu výskumu a dokumentov o rodinách z pohľadu matiek³. Ak chcete viac informácií o metodológii, odkazujeme vás na brožúru « Slovo európskym matkám » a na detailný dokument « Facts and Figures » « Survey of Mothers in Europe 2010 ». www.mmmeurope.org

Komentáre

Florence von Erb, prezidentka MMM, vyhlásila: "Svetové hnutie matiek, verné poslaniu šíriť hlas matiek a pričiniť sa, aby bol vypočutý, s hrdosťou predstavuje štúdiu, na ktorú sa podujala skupina MMMEurope s názvom "O čo žiadajú európske matky". Takáto štúdia o práci, ťažkostiach a potrebách matiek, ktoré sú nosnými piliermi spoločnosti, sa v našich krajinách vykonáva po prvýkrát. Dúfame, že táto starostlivo vykonaná výskumná práca našich dobrovoľníčok bude mať za odmenu skutočné vypočutie a politickú vôľu verejných činiteľov zaviesť takú sociálnu politiku, ktorá bude viac adaptovaná na skutočné potreby európskych matiek. Ďakujem Anne-Claire de Liedekerke, prezidentke MMMEurope a jej skupine, za túto mimoriadnu výskumnú prácu a za jej neúnavnú obetavosť v prospech matiek."

Anne-Claire de Liedekerke, predsedníčka MMMEurope: «Takýto výskum bol už dávno potrebný. Naše zistenia a štatistiky dávajú politikom možnosti zodpovedať nám presnými opatreniami. Výsledky sú signifikatívne pre celú európsku spoločnosť. Je nápadné, ako súhlasne sú formulované odpovede, a to v termínoch, ktoré majú charakter prioritných výziev. Táto tichá väčšina by mala byť vypočutá. Som vďačná dobrovoľníčkam, ktoré sa zangažovali do tohto rozsiahleho výskumu. Išlo tu o tisícky hodín výskumnej práce, konzultácií, spracúvania odpovedí, prekladov a analýz. Vyslovujem vďaku i tým, ktorí tieto posolstvá, vyslovené matkami, podávajú ďalej».

Jérôme Vignon, bývalý riaditeľ v Európskej komisii poverený starostlivosťou o sociálnu ochranu a včlenenie, hovorí : « Precízne vykonaný európsky výskum na vzorke 11.000 matiek za pomoci špecialistov sociálnych vied, na ktorý sa podujalo Svetové hnutie matiek, doplnený prehľadom literatúry, by mal zaujať pozornosť najrôznejších európskych činiteľov, ktorí sa zaujímajú o problematiku rovnosti príležitostí ».

Čo je MMM (Mouvement Mondial des Mères - Svetové hnutie matiek)

Svetové hnutie matiek (SHM), ktorého terajšou predsedníčkou je Florence von Erb, vzniklo v New Yorku v roku 1947. Priťahuje pozornosť spoločnosti a politických činiteľov na podstatnú úlohu matky pri šírení pokoja a ich význam pre ekonomický, sociálny a kultúrny pokrok. SHM je medzinárodnou, nepolitickou a nekonfesijnou mimovládnu organizáciou, ktorá má konzultatívny štatút pri OSN. Sieť SHM združuje asociácie v 40 krajinách a reprezentuje viac ako 6 miliónov matiek vo svete. SHM disponuje reprezentačnými kancelármi v Bruseli, v New Yorku a v Paríži, aby hlas matiek a ich členských organizácií zaznel na všetkých úrovniach medzinárodných inštitúcií. Generálny sekretariát je v Paríži. **Európska delegácia SHM (MMMEurope)** má za cieľ dať zaznieť hlasu matiek medzi politickými činiteľmi a v európskych inštitúciách s cieľom, aby sa uznal dosah pôsobnosti matiek pre sociálny, kultúrny a ekonomický rozvoj krajín. SHM uznáva i úlohu otcov ako podstatnú pre výchovu detí a podporuje opatrenia, ktorých cieľom je povzbudzovať otcov, aby sa aktívne zúčastňovali na starostlivosti a výchove detí. Medzi budúce projekty MMMEurope v rokoch 2011/2012 patrí:

- ❖ Pokračovať v dialógu s matkami a zvýšiť počet zúčastnených matiek vo výskume.
- ❖ Pilotný projekt s matkami, ktoré sa chcú vrátiť na trh práce po pauze z rodinných dôvodov.
- ❖ Pilotný program ohľadom ústretového pracovného environmentu vo vzťahu k rodinám.
- ❖ Dať «Slovo európskym otcom » a doplniť ich stanoviská, priority a obavy pre dobro rodín.

Ak chcete detailnejšie výsledky: (Brožúra "What Matters to Mothers in Europe", v angl. a franc. jazyku, resp. celú správu "Facts & Figures: Survey of Mothers in Europe" and high resolution copyright free images) v angl. jazyku, kontaktujte tlačovú sekciu MMM www.mmmeurope.org alebo: Catherine Couplan PR MMM Europe : catherine@mmmeurope.org - Mobile: + 32 496 59 81 60 www.mmmeurope.org

European Economic and Social Committee

³ "Realities of Mothers in Europe" možno stiahnuť na www.mmmeurope.org (orig. franc., preklad MUDr. Anna Kováčová)